

Kraméryusovy

Chf. král. Vlastenské Noviny.

Roku 1792.

Řro. 31.

Ve Sobotu

dne 4 Srpna.

Čtvrtý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Váleční příběhy, list devátý.

Podle zprávy, kteráž přišla z nepřátelské strany, francouzové při začátku měsíce července velikého počtu bojovného lidu, tak též střelby na pomoc dostali.

Tímž časem také několik regimentů z ležení v Mulde k Samarsu přeráhlo, a zde westfale wogsto na dva díly se rozdělilo, tak syce, že ležení polní na dvě hodiny cesty až ke wse Alenži se vzdalo. Zarostlý pluk, asi 800 mužů slyný, nedaleko od hlavního bytu stál.

Wogsto, kteréž potud v Walan syeny stálo, z částky přirazylo se k válečnému lidu, kterýž v Mobeže stál, a pak pluk nepřátel od Samarsu pod zprávan Marssalka Luknera k Landressi od-

táhl. Posledně armáda Generála Lafayettea dne 4 července do Almesnesu, dne 5 k Ssarlwille, pak odtud k Filipezwille, a dne 10 téhož Krce Mossu se obrátila.

Dne 14 července polního Marssalka Laytnant la Tin, magé 10 kompaný Benderské pěchoty, 1 batalion Oldřicha Rynského, 180 myslivců, a pod zprávan Májora Dandyny gednu swadronu Blankenssteynských husarů, z Turné táhl k Orssie, aby zde na nepřátele vyraziti mohli. Než tím nepřátele w Orssii asi o hodinu dříve doweděli se, že nássi proti nim táhnau, a protož měli tak mnoho času, že se před Turnestau brana s třemi děly postaw-

viti mohli, y ginať také bogowný lid proti nassim wyslali.

Náš přednj zástup pod zprávou Majora Dandyny s velikau zmužilostí dorazyl na tyto nepřátely, a hned se rať daleko nazpátek k bráně, coby z ruce nice vystřeliti mohl; strže to wssak stalo se potýkání mnohém časněgi, než gaťz bylo vmluveno, poněwadž Obrst Kaym reprw při rozedněni na nepřátely autoť pustiti měl, a raťe strže dalekau cestu, protože obcházeti musyl, drjwe přigiti nemohl. Když ale Obrst Kaym s Berderstým batalionem, a s polowicy dwizy Latúrských na wrch Kalwaryi, mezzy Anssi a Orssii, přitáhl, hned s velikau zmužilostí na Duestau bránu autoť pustil, kterauž neyprwe rozstřelil, a pak od tesarů rozbiti poručil, kdežto zatjm ostatnj násse wogsko ze wssch stran na město ssturmem se obořilo.

Heytman Braylechain od Benderse prwnj kompanie wybořenau branau neyprwněgšj do města se wedral, a poněwadž w tom okamžení y ostatnj wogsko za ním do města wrhlo, nepřátelský branný lid, neyprwe přes 100 mužů, gedno dělo a wůz s prachem zratiw, na autě se dáti přinucen byl, a veliká mlha byla geho neywěššj štěstj, že bez wěššj ztráty wtěcy mohl.

Obrst Kaym w neylepššm pořádku táhl přes město Orssii, a Turneškau branau, mage s sebau wybogowané dělo a wůz s prachem, wen z města wytahl, a nawrátil se na Womešský wrch k polnímu Maršalkowi Layntantowi Latúrowi.

Při tomto autoku na nassj straně Heytman od dělostřelců Gaiger s něko-

lika muži do smrti byl zabít, a Major Dandyny, též od Bynských Layntant Becker, a 48 mužů byli poraněni.

Poněwadž nássi smoc a nássjim do města wyrazili, wssacko napovád mečem zhubili, kohožkoli we zbrani zastihli, a protož také gen 4 zagati přiwedeni byli. Naproti tomu, když nássi strz toto město táhli, w domich nedrancowali, aniž komu z obywatelů toho neyměššjho vblížili.

W tom času, když se toto v Orssie dalo, polního Maršalka Layntant Grabě Latúr w nepřátelském ležení w Mulde pokřik způsobil, a strže to dwa francouzšj dragoni od nassich zagati byli.

Z giných weřcyných y saukromných listůw tyto paměti hodněgšj zpráwy sine wytahl: Gakož slyššime, Anglický dwůr Hollandské obce představil, aby společně w důležitosti francouzů a těch dworů, genž s nimi wálku wedau, se wložili a sami prostředek učinili. — Pruský Wyslanc w Hágú Hrabě Keller neyvyššj Hollandské radě odwedl list, w kterémž gménem swého Krále swobodné Hollandské obce žádá, aby mu swobodno bylo strže Hollandské země potrazu pro Pruské wogsko dorážeti, a mařacyny buď w Mastrychtu, aneb w kterémkoli giném Hollandském městě založiti. Wenj pochybnost, že tato žádost Pruského dwora vyplněna bude. Gekšy zpráwy chťegj nás ubezpečiti, že swobodná Hollandská obec k sgednoceným dworům, genž s francouzý wálku wedau, přistaupila, a že 8 tisíc bogowného lidu do pole proti francouzům postavj. — Cys. král. Generál Dyrnc

Hohenlohe již negalý čas gest w Swei-
cynku, w kteréz straně Rakauště wogsto,
12 tisíc mužů sylné, polem leží. — Po-
dlé gisté zprávy slyšsime, že Francouz-
ský Maršalek Pan Lukner dílem strže
neporádek, kteréhož při své armádě
wvesti w starou není, nebo Francouzský
wogát slowem žádné kázi podroben
byti nechce, a dílem strže neschetnost,
kteréz se w Kortryku Francouzové do-
pustili, swau službu opustiti chce. —
Na den 14 čerwence vlastenské shro-
máždění ustanowilo, aby se gestě 93
tisíc mužů zwerbowało, z kteréhož počtu
50 tisíc přigde k armádě, a 43 tisíc
mužů zůstane w záloze pro potřebu. —
Brunswický Wýwoda má swúg byt w
Koblencu, a w té straně wsecko wšudy
plno gest Pruského lidu, kterýž hned
sobě ležení narazý, gať mile pužitkové
zemstj sklizeni budau. W tom času
také obě sgednocené mocnosti z několika
stran nagednau na Francouze wyrazeti.
— Páni Maršalkové Lukner a Lafayet
dne 13 čerwence do Paříže přigeli. —
Dne 15 téhož strz Ludwigsburt Ra-
kauská těžká střelba, 400 kusů, wozena
byla; což za celých 5 hodin trwalo.

3 Sime dáwa se tato zpráva:
Dne 11 čerwence obdrželi sme zpráwu,
že Francouzové do wsy Seleně, asy ho-
dinu cesty odtud, přitáhli. Wšickni
obywatelé nad tau zpráwu welice byli
zarmauceni; nebohé ženy s dítkami do
přikopů se retowaly. Městská rada se-
šla se debromady, a dala měšťanům
na ruky, gaťby se brániti měli. Dru-
hého dne w 6 hodin ráno přišli Fran-
couzové 1,500 mužů sylní. Doněwadž
wšickni od hraničného wogsta byli, ne-

widělo se měšťanům, aby se proti nim
brániti měli; y také myslivce, genž
w Sime leželi, zpátkem do Froa-Ša-
pelle poslali. Tu celau stranu okolo
Sime Francouzové wydrancowali, a
gediné wesnice newynedali. Pobrali
peníze, bílé šatstvo, obrok, a domo-
wnj nábytky na wozých pryč odwezli.
W čas této laupeže dvě nabitá děla
proti městu obrátili, tak aby bez pře-
kážky nebohý lid obráti mohli. Něko-
lík osob při tom přiběhu bylo poraněno.
Asy okolo 10té hodiny rannj zase se na
swé místo nawrátili.

Ti hlawnj Francouzské armády,
kteréz od Wydrlandu až k Synynghen w
poli stoji, nynj toliko na dvě rozděleny
gsau. Generál Lukner, gaťožto ney-
wysší Wúdce, má pod swau zpráwu
armádu, kteráž stoji při řece Reynu,
a k němu přidán gest Generál Biron.
Druhá armádu k půlnoční straně má
pod swau zpráwu Generál Lafayet,
kterýž w potřebě také Pann Luknerow,
kdykolibž toho žádal, k ruce byti musí.
Generál la Morlie přigme na sebe zprá-
wu w Mulině. Práwe nynj přichází
zpráva z Paříže na den 20 čerwence,
že Maršalek Lukner 4 regimenty wog-
sta, kteréz w Paříži leželo, a schan do
Elzas weđe. — Generál nad střelbau
w Delmontu opustil swúg anřad, a ode-
bral se do Koblencu. W mnohých ge-
stě Francouzských Generáljch gest ro-
domnění, že Francouzskau službu opu-
stěti, a snad y s welikým počtem bran-
ného lidu k Králowským Francouzským
Pryncům se přirazeti. Že tato wěc
nemožná není, z mnohých případnostj
nemůžeme pod ybowati. — Dne 17ho
čer-

července 8 batalionů pěchoty a několik
šwadron gyzdy Rakauského wogsta tá-
hlo do Bawé mezy Walansyenu a Mo-
bez, kdež také gyz zůstanau, dokud sobě
v Mlakilafu polního ležení nenarazegj.
Francouzové po tu chvíli a w wěšším
počtu knassim wtiskagi. — W té straně
v Sfwecynku, kdež Rakauské wogsto
má své polní ležení, tyto regimenty
pozůstawagi: Wurmserstij husari, Ryn-
stij lebecy gezdowé, Arcykynjete Jozefa
dražoni, Rhenwhillerstij regiment, nynj
Mansfredyny, Jozefa Kolloreddo, Wyt-
rowského, Daltona, Frantiska Ryn-
ského, Deweng, Karla Sfredra, Slo-
wané, Warazdjnstij a hranicané. Čtyři
hodiny od Sstraspurku z té strany při-
šel Reynu Rakauské wogsto dělá pl-
nicy y náspy neb parrye, a tak prawdě
gest podobno, že náš wálečný lid tauto
stranau do francouz wtřhne. — Fran-
cauzstij Pryncowé dne 12 min. měsíce
Koblencu do Bingenu odgeli. — V
Monzu leží 36 tisíc Rakauského lidu,
kterýž sewšim gyz na cestu do Franz-
cauz přichystán gest.

Podlé Wjdenstých dworstých no-
win: z Lisabony přišla zpráva psaná
na den 12 června, že tam několik dní
předtím hlučná zemstá a wogenstá ra-
da držána byla, po kteréž hned mnozí
Winystři zbrognice prohlíželi; a od to-
ho času bylo slyšeti, že Portugalský
dwůr k sgedococným dworům proti
Francouzům přistaupil.

z Polska obdrželi sme tyto zprá-
wy: Geho Milost Brál Polský dne 11
července odpoledne we 4 hodiny s Li-

twkau a Polské koruny gardau pessi
y na konjch, s dobrowolnjky a střelbau
odgel do ležení v Grochowa půl hodiny
od Warssawy, a pak odrud dále poge-
de. W tomto ležení gest asy 18 tisíc
lidu. Knjze Jozef Poniatowský dostal
poručení, aby s swým wogstem zpátky
causl, a gakž gest slyšeti, nynj stogi v
Lublina. Rusové zdauha pořád za
njm kráčegj, gen tak gakoby na něho
pozor dávali, a nic nepřátelského ne-
berau před sebe. W nynj gesté stogi asy
30 mil od Warssawy. Na den 4 roho
wysel cyrkulát do wšech kragů a ke
wšem Wýwodám, podle kteréhož wšic-
ční se žádagi, aby své deputyrowané
do Warssawy zaslali; a Zemané obz-
wlastně pozwání gsau. Dne 10 čer-
vence 100 Ruských odbehlců bylo do
Warssawy přiwedeno, kterjž wšic-
ční přigali Polsku službu. Tento lid stě-
žowal sobě, že w Ruském ležení wog-
sto weliký nedostatek má.

Domoc dosawad se do Kaszy, 30
37, kterauž Poláci dobrowolně dawagi,
a mezy wšemi ostatnjmi tito obzwla-
stně poznamenáni býti zasluhugi: Gi-
stý Pán, kterjž při cyzým dwore gest,
dal 1,418 Polských zlatých; sewcowstij
towaryssi w Warssawě na starém stříbre
3,246 pol. zl.; knihařstij towaryssi 40
starých tolarů, aneb 104 zl.; společnost
nowinářů každoměsěčně 1,000 pol. zl.;
lazebnjctj towaryssi 118 lotů starého
stříbra, a Generál Romarewský 2,000
pol. zl.; posléz Poláci, genž w Lon-
dynu přebýwagi, zwědewše, w gakém
nebezpečnstwój vlast gegich gest, 7,000
pol. zl. městské wogensté kommissy od-
westi poručili.

Abp